

INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

B-dul Libertății nr. 16, sector 5, București, tel / fax: 318.18.69, e-mail biroupresa@insse.ro

Biroul de presă

Embargo ora 10.00

COMUNICAT DE PRESĂ

Nr. 312 din 23 decembrie 2014

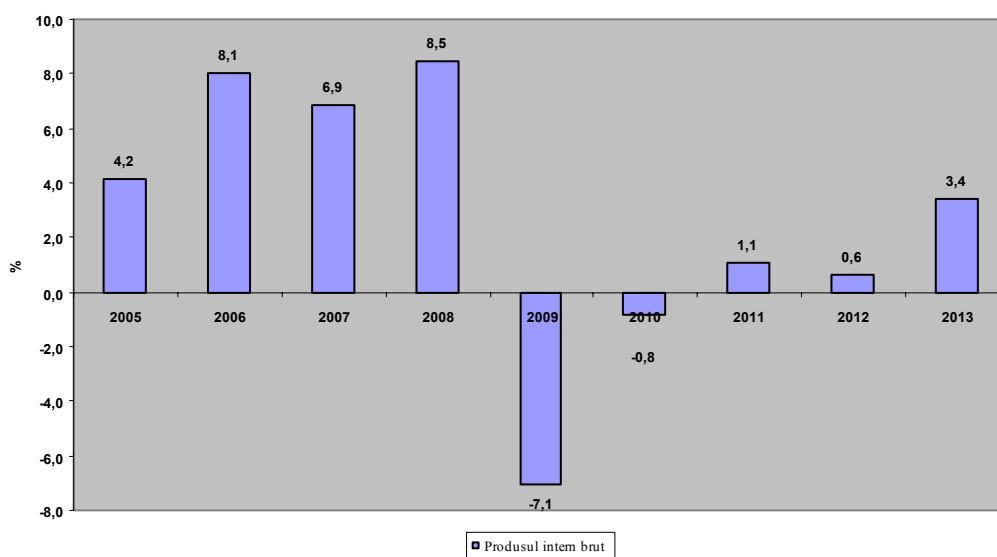
**Produsul intern brut în anul 2013
- date semidefinite -**

Produsul intern brut pentru anul 2013 – date semidefinite a fost calculat conform metodologiei Sistemului Conturilor Naționale (SEC) 2010. Pentru mai multe informații, vă rugăm să consultați precizările metodologice de la pagina 7!

Produsul intern brut în anul 2013 – date semidefinite - a fost, în termeni reali, mai mare cu 3,4% comparativ cu anul 2012.

Evoluția Produsului intern brut în perioada 2005-2013 este prezentată în graficul care urmează.

**Evoluția Produsului intern brut în perioada 2005-2013
- modificari fata de anul precedent (%) -**

Produsul intern brut estimat pentru anul 2013 – date semidefinite a fost de 637583,1 milioane lei prețuri curente, în creștere – în termeni reali – cu 3,4% față de anul 2012.

Produsul intern brut, în anul 2013

	Date provizorii conform SEC 2010	Date semidefinite	Diferente (+/-)
Milioane lei prețuri curente	639271,9	637583,1	-1688,8
Dinamica PIB - în % față de anul 2012	103,5	103,4	-0,1
Deflator PIB - în % față de anul 2012	103,5	103,4	-0,1

Comparativ cu varianta provizorie, în varianta semidefinitivă, Produsul intern brut nominal estimat pentru anul 2013 s-a diminuat cu 0,3%.

Din punctul de vedere al formării Produsului intern brut, modificările care au intervenit în varianta semidefinitivă, comparativ cu cea provizorie, atât în ceea ce privește dinamica cât și deflatorii pe ramuri de activitate, sunt prezentate în tabelul următor.

Evoluția Produsului intern brut pe categorii de resurse, în anul 2013

	Dinamică - în % față de anul 2012-		Deflator - în % față de anul 2012-	
	Date provizorii SEC 2010	Date semidefinite	Date provizorii SEC 2010	Date semidefinite
Agricultură, silvicultură și pescuit	126,6	129,2	99,5	96,5
Industrie	123,0	103,8	105,4	100,5
Construcții	99,5	105,3	100,2	78,6
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante	67,4	93,8	100,3	102,4
Informații și comunicații	101,2	108,1	100,9	118,9
Intermedieri financiare și asigurări	88,6	105,0	108,9	102,6
Tranzacții imobiliare	98,9	105,7	100,9	117,4
Activități profesionale, științifice și tehnice; activități de servicii administrative și activități de servicii suport	129,2	114,7	105,4	121,8
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public; învățământ; sănătate și asistență socială	108,4	100,1	107,9	108,0
Activități de spectacole, culturale și recreative; reparații de produse de uz casnic și alte servicii	101,4	102,4	104,6	103,5
Valoarea adăugată brută – total	103,5	103,9	103,6	103,3
Impozite nete pe produs	103,2	99,6	102,9	103,9
Produsul intern brut	103,5	103,4	103,5	103,4

Contribuția categoriilor de resurse la formarea și creșterea Produsului intern brut, în anul 2013

	Contribuția la formarea PIB - %		Contribuția la creșterea PIB - %	
	Date provizorii SEC 2010	Date semidefinite	Date provizorii SEC 2010	Date semidefinite
Agricultură, silvicultură și pescuit	5,5	5,5	1,2	1,4
Industrie	29,5	23,8	5,6	0,9
Construcții	7,9	6,5	0,0	0,4
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante	10,9	15,6	-5,7	-1,1
Informații și comunicații	4,3	5,4	0,1	0,4
Intermedieri financiare și asigurări	2,7	3,0	-0,3	0,2
Tranzacții imobiliare	7,5	9,3	-0,1	0,5
Activități profesionale, științifice și tehnice; activități de servicii administrative și activități de servicii suport	6,4	6,6	1,5	0,7
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public; învățământ; sănătate și asistență socială	10,3	9,6	0,8	0,0
Activități de spectacole, culturale și recreative; reparații de produse de uz casnic și alte servicii	2,9	2,9	0,0	0,1
Valoarea adăugată brută – total	87,9	88,2	3,1	3,5
Impozite nete pe produs	12,1	11,8	0,4	-0,1
Produsul intern brut	100,0	100,0	3,5	3,4

În anul 2013, modificări mai importante ale contribuției la creșterea PIB, între cele două estimări, au înregistrat:

- Industria, de la +5,6% la +0,9%, ca urmare a modificării volumului de activitate cu -19,2 puncte procentuale (de la 123,0% la 103,8%);
- Comerțul cu amănuntul și ridicata, repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante, de la -5,7% la -1,1%, ca urmare a modificării volumului de activitate cu +26,4 puncte procentuale (de la 67,4% la 93,8%);
- Intermedierile financiare și asigurările, de la -0,3% la +0,2%, ca urmare a modificării volumului de activitate cu +16,4 puncte procentuale (de la 88,6% la 105,0%).
- Tranzacțiile imobiliare, de la -0,1% la +0,5%, ca urmare a modificării volumului de activitate cu +6,8 puncte procentuale (de la 98,9% la 105,7%).
- Activitățile profesionale, științifice și tehnice; activități de servicii administrative și activități de servicii suport, de la +1,5% la +0,7%, ca urmare a modificării volumului de activitate cu -14,5 puncte procentuale (de la 129,2% la 114,7%);

- Administrația publică și apărarea; asigurările sociale din sistemul public; învățământul; sănătatea și asistența socială, de la +0,8% la 0,0%, ca urmare a modificării volumului de activitate cu -8,3 puncte procentuale (de la 108,4% la 100,1%).

Din punctul de vedere al utilizării Produsului intern brut, modificările care au intervenit în varianta semidefinitivă, comparativ cu cea provizorie, atât în ceea ce privește dinamica, cât și deflatorii pe categorii de utilizări, sunt prezentate în tabelul următor.

Evoluția Produsului intern brut pe categorii de utilizări, în anul 2013

	Dinamică - în % față de anul 2012-		Deflator - în % față de anul 2012-	
	Date provizorii SEC 2010	Date semidefinitive	Date provizorii SEC 2010	Date semidefinitive
Consumul final efectiv total	100,4	100,0	105,0	104,3
Consum final individual efectiv al gospodăriilor populației	100,5	98,8	104,9	104,1
Cheltuiala pentru consumul final al gospodăriilor populației	100,9	101,1	104,6	103,6
Cheltuiala pentru consumul final al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației	100,5	104,0	103,4	107,5
Cheltuiala pentru consumul final individual al administrațiilor publice	98,1	81,8	107,5	107,5
Consumul final colectiv efectiv al administrațiilor publice	98,8	113,6	106,4	106,4
Formarea brută de capital fix	96,8	92,1	99,5	100,2
Variația stocurilor	-	-	-	-
Exportul net de bunuri și servicii	-	-	-	-
Exportul de bunuri și servicii	121,4	116,2	97,9	97,7
Importul de bunuri și servicii	108,5	104,2	98,6	97,9
Produsul intern brut	103,5	103,4	103,5	103,4

În anul 2013, modificări ale contribuției la creșterea PIB, între cele două estimări, au înregistrat:

- Cheltuiala pentru consumul final al administrațiilor publice, de la -0,3% la -0,7%, ca urmare a reducerii volumului său cu 3,2 puncte procentuale (de la 98,4% la 95,2%);
- Formarea brută de capital fix, de la -0,9% la -2,2%, ca urmare a modificării volumului său cu -4,7 puncte procentuale (de la 96,8% la 92,1%);
- Variația stocurilor, care a devenit pozitivă, de la -0,3% la +1,3%.

Contribuția categoriilor de utilizări la formarea și creșterea Produsului intern brut, în anul 2013

	Contribuția la formarea PIB - %		Contribuția la creșterea PIB - %	
	Date provizorii SEC 2010	Date semidefinite	Date provizorii SEC 2010	Date semidefinite
Consumul final efectiv total	76,7	76,2	0,3	0,0
Consum final individual efectiv al gospodăriilor populației	70,6	69,1	0,4	-0,9
Cheltuiala pentru consumul final al gospodăriilor populației	60,5	60,3	0,6	0,7
Cheltuiala pentru consumul final al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației	1,6	1,7	0,0	0,0
Cheltuiala pentru consumul final individual al administrațiilor publice	8,5	7,1	-0,2	-1,6
Consumul final colectiv efectiv al administrațiilor publice	6,1	7,1	-0,1	0,9
Formarea brută de capital fix	24,7	23,8	-0,9	-2,2
Variația stocurilor	-0,6	0,7	-0,3	1,3
Exportul net de bunuri și servicii	-0,8	-0,7	4,4	4,3
Exportul de bunuri și servicii	41,5	39,7	8,0	6,0
Importul de bunuri și servicii	42,3	40,4	3,6	1,7
Produsul intern brut	100,0	100,0	3,5	3,4

PRODUSUL INTERN BRUT PE CATEGORII DE RESURSE ȘI UTILIZĂRI ÎN ANUL 2013

- date semidefinite -

	Realizări – milioane lei prețuri curente -	Indici de volum – în % față de anul 2012 -	Indici de preț – în % față de anul 2012 -
Agricultură, silvicultură și pescuit	34776,1	129,2	96,5
Industrie	151702,6	103,8	100,5
Construcții	41765,6	105,3	78,6
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante	99370,8	93,8	102,4
Informații și comunicații	34578,5	108,1	118,9
Intermedieri financiare și asigurări	19292,4	105,0	102,6
Tranzacții imobiliare	59500,0	105,7	117,4
Activități profesionale, științifice și tehnice; activități de servicii administrative și activități de servicii suport	41813,5	114,7	121,8
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public; învățământ; sănătate și asistență socială	60996,6	100,1	108,0
Activități de spectacole, culturale și recreative; reparații de produse de uz casnic și alte servicii	18618,1	102,4	103,5
Valoarea adăugată brută – total	562414,2	103,9	103,3
Impozite nete pe produs ¹⁾	75168,9	99,6	103,9
Produs Intern Brut	637583,1	103,4	103,4
Consum final efectiv	485550,3	100,0	104,3
Consum final individual efectiv al gospodăriilor populației ²⁾	440429,4	98,8	104,1
Cheltuiala pentru consumul final al gospodăriilor populației	384125,1	101,1	103,6
Cheltuiala pentru consumul final al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației	10924,7	104,0	107,5
Cheltuiala pentru consumul final individual al administrațiilor publice	45379,6	81,8	107,5
Consum final colectiv efectiv al administrațiilor publice ³⁾	45120,9	113,6	106,4
Formarea brută de capital	156293,9	96,6	100,5
din care:			
Formarea brută de capital fix	151561,7	92,1	100,2
Exportul net de bunuri și servicii	-4261,1	-	-
Export de bunuri și servicii	253375,0	116,2	97,7
Import de bunuri și servicii	257636,1	104,2	97,9

1) Reprezintă diferența dintre impozitele pe produs datorate la bugetul de stat (TVA, accize, alte impozite) și subvențiile pe produs plătite de la bugetul de stat.

2) Cuprinde: cheltuielile gospodăriilor populației pentru cumpărarea de bunuri și servicii în scopul satisfacerii nevoilor membrilor lor, cheltuiala pentru consum individual al administrațiilor publice (învățământ, sănătate, securitate socială și acțiuni sociale, cultură, sport, activități recreative, colectarea de deșeuri menajere) și cheltuiala pentru consum individual al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației (organizații religioase, syndicate, partide politice, uniuni, fundații, asociații culturale și sportive).

3) Cuprinde cheltuiala pentru consum colectiv al administrațiilor publice (servicii publice generale, apărare națională și securitatea teritoriului, menținerea ordinii și securității publice, activități legislative și de reglementare, cercetare și dezvoltare, etc.).

Precizări metodologice

Produsul intern brut la preț de piață (PIB), principalul agregat macroeconomic al contabilității naționale, reprezintă rezultatul final al activității de producție al unităților producătoare rezidente, în decursul unei perioade, respectiv un an. Produsul intern brut anual la preț de piață, în prețuri curente, se estimează prin cele trei metode, descrise succint în continuare: metoda de producție, metoda cheltuielilor și metoda veniturilor. La estimarea produsului intern brut în prețuri medii ale anului precedent se utilizează doar primele două metode.

Metoda de producție	Metoda cheltuielilor	Metoda veniturilor
$PIBT = VAB + IP - SP$, unde: VAB = valoarea adăugată brută la preț de bază; IP = impozitele pe produs; SP = subvențiile pe produs	$PIBT = CF + FBC + E - I$, unde: CF = consumul final efectiv; FBC = formarea brută de capital; E = exportul de bunuri și servicii; I = importul de bunuri și servicii.	$PIBT = RS + IPI - ST + EBE$, unde: RS = remunerarea salariaților; IPI = impozitele pe producție și importuri; ST = subvențiile totale; EBE = excedentul brut de exploatare.

I. Estimarea PIB în variantă provizorie

La estimarea PIB - varianta provizorie - se utilizează, într-o mare măsură, surse indirecte, metode de estimare și extrapolare – în lipsa unor date primare complete, nedisponibile în momentul calculării PIB în varianta provizorie.

Principalele surse de date utilizate pentru estimarea Produsului intern brut anual, în varianta provizorie, sunt:

- **Surse statistice**

- anchete infra-anuale privind indicii producției industriale, indicii lucrărilor de construcții, indicii volumului cifrei de afaceri din comerț cu amănuntul și servicii pentru populație, indicii parcurusului mărfurilor și călătorilor, indicii investițiilor, indicii valorici ai cifrei de afaceri din comerțul cu ridicata și serviciile pentru întreprinderi; indicii prețurilor producției industriale, indicii prețurilor de consum, indicii de cost în construcții; indicii prețurilor serviciilor, indicii valorii unitare din comerțul exterior;
- contul de producție al agriculturii, elaborat pe baza datelor operative provenind de la Ministerul Agriculturii – date provizorii;
- anchete infra-anuale privind câștigurile salariale și efectivul de salariați.

- **Surse administrative**

- execuția provizorie a Bugetului general consolidat.

- **Surse contabile și financiare**

- bilanțurile contabile ale instituțiilor financiare.

- **Alte surse de date**

- balanța de plăți externe – date provizorii.

Estimarea PIB în preturi curente și constante (preturile medii ale anului precedent)

1. Metoda de producție

Estimarea producției:

- pentru societățile nefinanciare (întreprinderi), gospodăriile populației și instituțiile non-profit producția se estimează, pe ramuri de activitate (10 ramuri), prin extrapolarea în volum și preț, sau în valoare, a producției din anul precedent, utilizând indicii de volum, de preț și valorici disponibili din sursele de date statistice;
- pentru societățile financiare și administrațiile publice producția se determină, direct, pe baza surselor de date (bilanțuri contabile și execuții bugetare).

Estimarea consumului intermediar:

- pentru societățile nefinanciare (întreprinderi), gospodăriile populației și instituțiile non-profit consumul intermediar se estimează, pe ramuri de activitate (10 ramuri), prin aplicarea ponderii consumului intermediar în producție din anul precedent (pe baza ipotezei constanței coeficienților tehnologici), în lipsa unor informații privind ponderile efective ale anului curent;
- pentru societățile financiare și administrațiile publice consumul intermediar se determină, direct, pe baza surselor de date (bilanțuri contabile și execuții bugetare).

Estimarea Valorii adăugate brute:

Valoarea adăugată brută se calculează ca sold între producție și consum intermediar.

Calcularea impozitelor și subvențiilor pe produs:

Impozitele și subvențiile pe produs se calculează direct, pe baza datelor din bugetul consolidat.

2. Metoda cheltuielilor

Componente principale ale PIB prin metoda cheltuielilor sunt următoarele:

- Cheltuiala pentru consum final
 - Consumul final efectiv al gospodăriilor populației, format din:
 - Cheltuiala pentru consum final al gospodăriilor populației;
 - Cheltuiala pentru consum final al administrațiilor publice;
 - Cheltuiala pentru consumul final al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației (IFSLSGP);
 - Consumul final efectiv al administrațiilor publice.
- Formarea brută de capital, formată din:
 - Formarea brută de capital fix;
 - Variația de stoc.
- Exportul net de bunuri și servicii, calculat ca sold dintre:
 - Export de bunuri și servicii;
 - Import de bunuri și servicii.

Estimarea cheltuielii pentru consumul final al gospodăriilor populației și formării brute de capital fix se realizează prin extrapolare în volum și preț, sau în valoare, a valorilor nominale din anul precedent, utilizând indicii de volum, preț și valorici disponibili din sursele de date statistice privind comerțul cu amănuntul, serviciile prestate populației, parcursul călătorilor, investiții, indicii prețurilor de consum, indicii de cost în construcții, indicii prețurilor producției agricole.

Cheltuiala pentru consumul final al administrațiilor publice se determină, direct, pe baza datelor din execuțiile bugetare.

Estimarea cheltuielii pentru consumul final al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației se realizează prin extrapolare, pe baza unor ipoteze de volum și preț.

Exportul și importul de bunuri și servicii se determină direct, pe baza datelor din balanța de plăți.

II. Estimarea PIB în variantă semidefinitivă

Principalele surse de date utilizate pentru estimarea Produsului intern brut anual, în varianta semidefinitivă și cea definitivă, sunt:

- **Surse statistice**
 - Ancheta structurală în întreprinderi;
 - Ancheta bugetelor de familie;
 - Ancheta forței de muncă în gospodării (AMIGO);
 - Conturile Economice pentru Agricultură;
 - Balanța produselor agricole;
 - Costul forței de muncă;
 - Recensământul populației și locuințelor;
 - Anchete specifice realizate de către direcțiile de specialitate din INS privind industria, transporturile, comerțul, construcțiile, serviciile, numărul de salariați, câștigurile salariale, etc.;
 - Alte anchete anuale și infra-anuale disponibile privind producția industrială, de construcții, servicii, comerț;
 - Indicii prețurilor din economie.
- **Surse administrative**
 - Execuția Bugetului general al administrațiilor publice - raportările bugetare, format din: Bugetul administrației publice centrale; Bugetele administrațiilor locale; Bugetul securității sociale, compus din: Fondul de Șomaj, Fondul asigurărilor de sănătate, Fondul de Securitate Socială;
 - Declarațiile pe venitul global din activitățile independente, depuse de către întreprinzătorii individuali și asociațiile familiale la Ministerul Finanțelor Publice (MFP).
- **Surse contabile și financiare**
 - Situațiile financiare ale societăților financiare;
 - Situațiile financiare ale altor agenți economici.
- **Alte surse de date**
 - Balanța de plăți.

Estimarea PIB în prețuri curente

1. Metoda de producție

Evaluarea producției și consumului intermediar în prețuri curente se realizează, pe sectoare instituționale și pe ramuri de activitate, în mod direct, pe baza informațiilor din sursele de date disponibile.

Valoarea adăugată brută se estimează ca sold între producție și consum intermediar.

Calcularea impozitelor și subvențiilor pe produs are la bază datele din execuțiile bugetare.

2. Metoda cheltuielilor

Evaluarea fiecărei componente se realizează, în mod direct, pe baza informațiilor din sursele de date disponibile.

3. Metoda veniturilor

PIB prin metoda veniturilor se obține ca sumă a următoarelor elemente: remunerarea salariaților (salarii și indemnizații brute și cotizații sociale în sarcina angajatorului), excedentul brut de exploatare, alte impozite pe producție, impozitele pe produse, din care se scad alte subvenții pe producție și subvențiile pe produse.

Evaluarea remunerării salariaților, a impozitelor și subvențiilor se realizează, în mod direct, pe baza informațiilor din sursele de date disponibile.

Excedentul brut de exploatare este soldul contului de exploatare și reprezintă ceea ce rămâne din valoarea adăugată, nou creată în procesul de producție, după remunerarea salariaților și plata impozitelor pe producție.

Estimarea PIB în prețuri constante (prețurile medii ale anului precedent)

Produsul intern brut în prețuri constante se estimează în cadrul sistemului conturilor naționale românești prin două metode: **metoda de producție** și **metoda cheltuielilor**. Pentru fiecare metodă se folosesc indici independenți ai componentelor iar rezultatele finale sunt supuse reconcilierii.

Produsul intern brut în prețuri constante rezultă din agregarea elementelor sale componente, evaluate în prețuri constante.

Principalele metode pentru estimarea în prețuri constante sunt:

- metoda **deflătării prin preț**, conform căreia valorile în prețuri curente se deflatază cu indici de preț corespunzători, și anume: indici de preț ai producției industriale, indici de cost în construcții, indici de preț ai serviciilor, indicii prețurilor de consum, indicii valorii unitare, indici ai prețurilor „intrărilor”, de exemplu prețul forței de muncă sau un preț mediu al consumurilor intermediare, etc.
- metoda **extrapolării volumului**, conform căreia valorile nominale din anul precedent se extrapolează în volum utilizându-se indicii de volum ai producției, indicatori de volum ai „intrărilor”, de exemplu: numărul salariaților sau modificarea de volum a producției.

Pentru detalii privind modul de implementare a SEC 2010, precum și privind impactul acestora asupra Produsului intern brut și a Venitului național brut accesați următorul link:

<http://www.insse.ro/cms/ro/content/impact-sec2010>

Metodologia de elaborare a conturilor naționale anuale și datele privind PIB anual sunt publicate pe site-ul INS: www.insse.ro.

Produsul intern brut pentru anul 2014, date provizorii, va fi publicat prin comunicat de presă, conform calendarului de pe site-ul INS, în data de 6 martie 2015.

Date comparative cu celelalte State Membre ale Uniunii Europene se pot obține de pe site-ul Eurostat, la adresa: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home/>.